

BALTIC PIPE NIE ZASILI TRÓJMORZA? DYNAMICZNY WZROST KRAJOWEJ KONSUMPCJI GAZU

Szybki rozwój gospodarczy, oddawanie do użytku elektrowni gazowych, wykorzystywanie „błękitnego paliwa” do walki ze smogiem oraz zmiany klimatyczne powodują, że w Polsce szybko rośnie konsumpcja gazu ziemnego. Od 2014 r. wzrosła ona o ponad 1,3 mld m³, co jest wolumenem porównywalnym do kontraktu katarskiego. W tym kontekście zasadne wydaje się pytanie czy projekt Bramy Północnej zakładający import 17,5 mld m³ gazu spoza Rosji w 2022 r. ma szansę stać się inicjatywą eksportową dedykowaną Trójmorzu. Przy scenariuszu rezygnacji z dostaw świadczonych przez Gazprom może to być bardzo trudne.

Zgodnie z informacjami jakie podaje PGNiG w 2017 r. mieliśmy do czynienia z rekordowym zużyciem gazu w Polsce. „Wielkość przesłanego paliwa gazowego za pośrednictwem sieci wyniosła 17,6 mld m³ (bez uwzględnienia paliwa gazowego przesłanego na rynku OTC i TGE)” – informuje sprawozdanie zarządu dostępne na stronie spółki w dziale relacji inwestorskich. To bardzo ciekawa informacja pokazująca dynamikę wzrostu zużycia surowca.

Jeszcze w 2014 r. roczna konsumpcja gazu ziemnego w naszym kraju wynosiła 16,3 mld m³. To o 1,3 mld m³ mniej niż w 2017 r. (wolumen jest podobny do zakontraktowanego w ramach umowy na dostawy LNG z Qatargas bez uwzględnienia zeszłorocznego aneksu, jest więc znaczny). Większość ekspertów prognozuje, że zużycie gazu będzie w Polsce rosnąć. Zeszłoroczne dane pokazują, że może się to dzieć o wiele szybciej, niż prognozowano. Nie chodzi jedynie o szybki rozwój gospodarki (wysoka dynamika wzrostu PKB) czy oddawanie do użytku elektrowni gazowych (np. elektrownia we Włocławku należąca do PKN Orlen, elektrownia w Stalowej Woli należąca do Tauronu Wytwarzanie i PGNiG Termika). Równie istotne są nowe trendy, takie jak walka ze smogiem (popularyzowanie ogrzewania niskoemisyjnym gazem ziemnym) czy zmiany klimatyczne. Nasilają one anomalie pogodowe spowalniając i rozszerzając prądy powietrzne rozdzielające strefy klimatyczne. W efekcie coraz częściej nad Europą zalegają w miesiącach wiosennych arktyczne masy powietrza. Ostatnim tego przykładem było zjawisko „Syberyjskiej Bestii”, które na przełomie lutego i marca doprowadziło do rekordowego zużycia gazu do celów grzewczych w Europie Zachodniej. Sytuacja stała się jeszcze poważniejsza z powodu sytuacji pogodowej w kolejnych tygodniach – marzec był bardzo mroźny. Z sytuacji tej skorzystał rosyjski Gazprom bijąc rekordy eksportowe.

W kontekście szybko wzrastającej konsumpcji gazu w Polsce zasadne wydaje się pytanie o obecne plany eksportowe rządu. Władze w Warszawie chcą od 2022 r. sprowadzać za pomocą projektu Bramy Północnej 17,5 mld m³ gazu ziemnego. Chodzi i import za pomocą rozbudowanego terminalu LNG w Świnoujściu (7,5 mld m³) oraz planowanego gazociągu Baltic Pipe łączącego Polskę z Morzem Północnym (10 mld m³). Strategia zakłada pełne uniezależnienie naszego kraju od rosyjskiego gazu oraz wytworzenie nadwyżki eksportowej, która będzie sprzedawana sąsiadom poprzez budowane łączniki gazowe. Plany te mogą być jednak trudne do zrealizowania.

Przy konsumpcji rocznej na poziomie 17,6 mld m³ rocznie, imporcie za pomocą Bramy Północnej w

wielkości 17,5 mld m³ i przy wydobyciu krajowym rzędu 4 mld m³ nadwyżka eksportowa wyniesie 3,9 mld m³ surowca. Tyle tylko, że to mocno teoretyczne dane. Dynamika wzrostu krajowej konsumpcji do roku 2022 r. (to cztery lata!) może spowodować, że wolumen eksportowy znacznie się zmniejszy. Nie wiadomo także, że uda się zakontraktować maksimum wolumenów dostępnych w ramach Bramy Północnej. Jaki z tego morał?

Dla realizacji polskich planów eksportowych kluczowe może okazać się sprowadzanie gazu rosyjskiego po 2022 r.. Pytanie czy oznacza to nowy kontrakt średnioterminowy z Gazpromem (Novatek oferuje wyłącznie LNG więc prawdopodobieństwo podpisania z nim umowy przez Polskę jest niższe)? Rosyjskie spoty (umowy krótkoterminowe na określone wolumeny)? A może wzrost importu z Niemiec co byłoby zapewne równoznaczne z kupnem surowca z Nord Stream bądź Nord Stream 2 (jeśli powstanie)?